

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Miképen oldható meg Budapest tejellátása*

Forrás:

Szózat

Bp.
(Hely)

1922. 11. 22
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helvyszám

Közp. nyom

Miképen oldható meg Budapest tejellátása

A Tejforgalmi Tanács ujjászervező munkája

Az ujonnan létesített *Tejforgalmi Tanács* nagy hozzájárulással és nagy buzgalommal fogott hozzá a megsemmisített ország tejtermelésének és speciálisan Budapest tejellátásának egészsegesebb alapokon való megszervezéséhez. Dr. *Steinecker Ferenc* földművelésügyi miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, a Tejforgalmi Tanács elnöke, a napokban beutazta a vidéki nagyobb tejtermelő telepeket és igen sok értékes tapasztalattal tért vissza. *Steinecker* tanár ur a következő érdekes és tanulságos nyilatkozatban mondja el mindazt, amivel a Tejforgalmi Tanács az intenzív tejtermelés és a racionális elosztás ügyét szolgálja:

— A közlelmezési miniszter ur a *Tejforgalmi Tanácsot* azért létesítette, hogy ott a kormányzat egyes ágazatainak képviselőivel a termelő, feldolgozó ipar és kereskedelem együttesen állapítsák meg mindazokat a módozatokat, melyek a tejtermelést előmozdítani, tehát a *tejemennyiséget növelni és megfelelő szétosztását biztosítani* képesek. A tanács feladata tehát, hogy mindazokkal a kérdésekkel foglalkozzék, amelyek a *tejtermelés emelését és a tej hamisíthatatlanságát biztosítják* és módot adjon ahhoz, hogy minden fogyasztó, aki rá van utalva, *jó minőségű édes tejet kapjon*. Ezenkívül feladata a tanácsnak az is, hogy a *tejtermékipart, azaz a tejfeldolgozó ipart megeremtsé. Magyarország csak úgy boldogulhat, ha virágzó mezőgazdasági ipart teremt és erre még ebben a csonka országban is nagy kifejlődési lehetőség van.*

— Mezőgazdasági iparunknak nemcsak az a feladata, hogy az itteni lakosságot ellássa, hanem az is, hogy kivitelre dolgozzék. Eddig jóformán csak nyerterményeket, legfeljebb félgyártmányo-

kat vittünk ki, azután a félgyártmányokat mint teljesen feldolgozott iparcikkekét kaptuk vissza. Ez nem helyes közgazdasági politika, mert ha a nyertermékeket itt dolgozzák fel, akkor egyrészt munkát adunk a feldolgozónak, másrészt nem kell a cikkekét külföldről behozni, ami nemcsak pénzünk leromlása szempontjából lehet veszélyes, hanem — és ez a legnagyobb baj — a külföld termelésétől tesz bennünket függővé. Ma már mindenki előtt világos, hogy ha a drágulás tovább is oly módon növekszik, akkor országunk Ausztria sorsára jut és végül nem lesz képes függetlenségét megővni, ellenére a mindenféle függetlenségi politikának és az ezerféle nyilatkozatnak. Magyarország is csak úgy tudja megtartani függetlenségét, ha anyagilag önállóan meg tud élni, másra rá nem szorul. Minálunk ezzel a közgazdasági szempontokkal kevesen törődnek. Ezért téves minden olyan beállítás, mely az ország önállóságát politikailag és nem gazdaságilag akarja biztosítani, de téves az is, mely a drágasági kérdést úgy akarja megoldani, hogy az országból ne vigyünk ki semmit.

— Ez helytelen politika, mert nekünk nincs se sónk, se elegendő fánk és vasunk, ezekért cserebe értéket kell adni és tartozásaink lévén a külföldön, adósok vagyunk; az adós pedig kell, hogy fizessen. Am leromlott valutánkkal nem fizethetünk, hanem terményeinkkel, illetve terményeinkért kapott külföldi értékkel. Sokan úgy vélik meg orvosolhatni a mi nehéz pénzügyi állapotunkat, hogy egy évre el akarják tiltani a kivitelt. Ezek felejtik, hogy így elveszítenék az összekötetést a külföldi vevőkkel.

— Most már a tejkérdés az egész termelési kérdésnek egy része. Ha a termelő ráfizet a gazdaságra, akkor hiába minden szép szó-lás-mondás, akkor be kell, hogy szüntesse az üzemet,

— A tejellátásnak két követelménye van: legyen elég tej és legyen a tej édes, azaz közvetlen

táplálkozásra alkalmas. A háboru előtt háromszáz-ezer liter tejet hoztak be a fővárosba és ebből pár percent volt csak savanyu, azaz közvetlen fogyasztásra nem alkalmas. Ma csak kétszáz-ezer liter hoznak be és ennek is nagy része — némely vállalatnál 50—60 százaléka — savanyu. Mi tehát a teendő? Nagyon egyszerű: növelni kell a tejtermelést és megszüntetni a tej megsavanyodását.

— Ismételten beutaztam az ország egyes vidékeit. Azt tapasztaltam, hogy a legtöbb helyen rendkívül alacsony a tejhozam. Még a nagyobb gazdaságokban is nagyon sok olyan majort találtam, ahol a fejési átlag 4—5 liter, holott lehetne 8—10 liter is. A kisgazda tehene még kevesebb tejet ad, mert rosszul választja meg a fajtát és rosszul takarmányoz.

— Egyes telfeldolgozó telepeken és átvevő telepeken sincs megfelelő szakember. Az idej kemény tél során minden gazdának lett volna alkalma elegendő jeget gyűjteni és ezzel a tejet kellőképpen lehűteni. A kisgazdák legtöbb helyen jeget egyáltalán nem gyűjtöttek. Szigorú intézkedésekkel kötelezni kellene a községeket, hogy télen kellő mennyiségű jeget gyűjtsenek.

— Mindemellert gyökeresen csak úgy lehet segíteni a bajokon, ha megfelelő tejjgazdasági szakiskolákat állítunk fel, ahol a kisgazdák is kellő kiképzést nyernek.

— A budapesti tejellátást ma körülbelül 200.000 liter tejjel is le lehetne bonyolítani, ha nem lenne nagyrésze savanyu. A tej savanyodásának az az oka, hogy nem törődnek a helyes elszállítással. A tejnél keményebb termék alig van és amely egészséges és tápláló, ha jól kezelik, épp oly veszedelmes, ha a legkevesebb piszok megy bele. Légrfontosabb tehát, ismétlem, a tejszakiskolák mentül gyorsabb föllállítása.

De az eddig követelt tejtermelési politika helytelen és arra kell törekednünk, hogy mintegy

100—150 kilométeren belül történjék Budapest tejjellátása. A nagyobb uradalmak, amelyek megfelelő hűtőkészülékkel rendelkeznek, távolabb fekvő vidékről is tudnak jó édes tejet beszállítani. Csak a kistermelők nem képesek erre. Tejhűtőt csak akkor tudnának fölállítani, ha szövetkezetekbe tömörülnének. Ezért a háboru előtt működött és az alatt tönkrement tejszövetkezeteket mielőbb életre kell kelteni. A földművelésügyi minisztérium kebelében egy megfelelő eszközökkel bíró mozgókony szerv: tejszövetkezeti központ vagy országos tejfőfelügyelőség volna létesítendő, melynek feladata volna ezeknek a tejszövetkezeteknek az életrekeltése. A vidéki szövetkezeteket, gyűjtőtelepeket hűtőkészülékkel kell ellátni és itt alkalmazni a szakiskolákból kikerült szakmunkásokat. Azokon a vidékeken, melyek oly messze esnek, hogy édes tejet még így sem szállíthatnak Budapestre, földolgozó telepek létesítendők vaj és sajt gyártására.

— Idetartozik még a földbirtok rendezése kapcsán a falvaknak legelőkhöz való juttatása, továbbá a meglévő legelők javítása és ezzel el lehetne érni, hogy virágzó tejiparunk létesüljön. Az annyit támadott új ipartörvény nagyon kezünkre dolgozik, mert a tejüzemek létesítését hatósági engedélyhez köti és így tejjgyűjtőtelepeket csak vizsgázott tejkezelői alkalmazottak vezethetnek.

— Az itt vázolt intézkedésekkel elérhetjük, hogy a jövőben nem lesz tejszükség Budapesten, de természetesen mindezt nem lehet halogatni, hanem azonnal hozzá kell fognunk. A Tejforgalmi Tanács mindezekkel a kérdésekkel foglalkozott és ezekre rámutatott a miniszterekhez intézett felterjesztéseiben is.